سنجش دیدگاه پرستاران شهر ارومیه در خصوص سیستمهای اطلاعاتی بیمارستانی (HIS)

 3 دکتر بهلول رحیمی 1* ، دکتر زهرا ابراهیمی 2 ، دکتر علی رشیدی

تاریخ دریافت: 1391/05/27 تاریخ پذیرش: 1391/08/26

پیش زمینه و هدف: امروزه اغلب بیمارستانها ثبت الکترونیکی را جایگزین ثبتهای کتبی نموده و یا سیستمهای اطلاعات بیمارستانی (HISs) قدیمی خود را به روز رسانی مینمایند. مطالعهای توصیفی دربارهی پرستاران به عنوان کاربران نهایی این سیستمها میتواند در طراحی سیستمهای بهتر و دستیابی به مزایایی نظیر ایمنی بیشتر بیماران سودمند باشد.

مواد و روش کار: جهت سنجش دیدگاه پرستاران نسبت به سیستمهای اطلاعات بیمارستانی از ۴۰۰ پرستار خواسته شد تا برآورد نمایند آیا با جملات مرتبط با سه مبحث گسترش نظریه نوآوری (مزایای مرتبط، پیچیدگی و سازگاری) موافق هستند یا مخالف. ۳۰۳ پرسشنامه تکمیل و قابل استفاده بـا SPSS 18 آنـالیز

یافته ها: بخش بزرگی از پرستاران با این که استفاده از سیستم HIS سریع تر (۹۲/۷%) و آسان تر از ثبت بر روی کاغذ است (۹۰/۱،۹٪)، در زمان صرفه جـ ویی می کند (۸۱۱۸%)، و خوانایی اطلاعات را افزایش می دهد (۸۰/۸) موافق بودند. ۵۵درصد موافق بروز مشکلات مرتبط با رایانه (نرم افـزاری و سـخت افـزاری) و ۱/۵ درصد موافق وقوع خطاهای غیر انسانی بودند. درصد کمی (۱/۳۸%) موافق بودند که سیستم منجر به افزایش عوارض جانبی دارو می گردد.

بحث و نتیجه گیری: نتایج حاکی از دیدگاه مثبت پرستاران دربارهی استفاده از سیستم HIS به منظور بهبود مستند سازی بـالینی مـی باشـد. نتـایج بیشـتر می تواند به مدیران در فهم موارد موثر در گسترش HIS و استفاده و شاید کاربرد به عنوان مرجع گسترش و بهبود سیستم کمک کند.

كليد واژهها: پرستاران، ديدگاه، سيستمهاي اطلاعات بيمارستاني

دو ماهنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره دهم، شماره ششم، پی در پی 41، بهمن و اسفند1391، ص 800-793

آدرس مكاتبه: اروميه، خيابان جهاد، دانشگاه علوم پزشكي اروميه، تلفن: ۲۲۴۴۶۸۶-۴۴۱-

Email: bahlol. rahimi@gmail.com

مقدمه

کاربری رایانه در بیمارستان ها در آغاز محدود به بخش های یذیرش و ترخیص بود ولی پس از گذشت حدوداً یک دهه تغییرات بسیاری در کاربری رایانه در مراکز درمانی رخ داده و استفاده از رایانه در قسمت های مختلف بالینی مرسوم گردیده است (۱). امروزه سیستمهای اطلاعاتی بیمارستانی حاوی اطلاعات کامل پزشکی افراد مراجعه کننده به مراکز درمانی می باشند که با هدف دستیابی بهتر و سریع تر کارکنان سیستم

سلامت به این اطلاعات طراحی شده اند(۲). مشتاقان رایانه چنین استدلال می کنند که رایانه یا به عبارت دیگر سیستم های اطلاعات بیمارستانی به پرستاران در انجام وظایف دفتری زمان بر و ایجاد برنامههای مراقبت بیمار به طور واضح و وسیع و نیز ثبت این برنامهها یاری می رسانند، به علاوه پیشنهاد می کنند زمانی که سابقاً برای چنین فعالیت هایی صرف می شد جهت بهبود مراقبت از بیماران صرف گردد(۳). برخی نیز بر این عقیده هستند که استفاده از سیستمهای اطلاعاتی مذکور میتواند به پرستاران در

ا استادیار انفورماتیک پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه (نویسنده مسئول) ۲ پزشک عمومی

استادیار اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

ایفای نقش چند وجهی ایشان کمک کرده و به تبع کیفیت و ثمربخشی مراقبـتهـای پرسـتاری را افـزایش دهـد (۱). سیسـتم اطلاعاتی بیمارستانی سال ها در مراکز بهداشتی و درمانی دیگر کشورها به منظور دستیابی سریع به اطلاعات پزشکی مراجعین مورد استفاده قرار گرفته است و امروزه نیز تلاش بر این است تا با یکپارچه سازی این سیستمها، امکان دستیابی همزمان به اطلاعات پزشکی ثبت شده در سایر مراکز برای بیمار مورد نظر و در نتیجه، کسب دیدگاه وسیع تر در مورد وضعیت سلامتی وی فراهم گردد(۴)، همچنین در بسیاری از موارد باعث خواهد شد از درخواست آزمایشات تکراری و غیر ضروری و بسیاری از اشتباهات پزشکی جلوگیری شود. از سوی دیگر، چنین سیستم اطلاعات بهداشتی وسیعی، در دسترسی آسان به اطلاعات مشخص در پروژههای تحقیقاتی نقش به سزایی داشته و در پیشبرد اهداف تحقیقاتی می تواند کمک کننده باشد(۵). با ایـن حـال اسـتفاده از چنین سیستم هایی، علی رغم مزایای ذکر شده، دارای معایبی نیز هست که گاهاً مقبولیت این سیستم ها را در برخی جوامع زیـر سؤال برده است. از جمله مي توان به عدم اعتقاد کارکنان سيستم بهداشتی بر مزایای این روش، نگرانی در مورد مسائل اخلاقی و رازداری، و هزینهی بالای نگهداری این سیستم اشاره کرد(۶). همچنین در پارهای از مقالات انتشار یافته پرستاران با عنوان نمودن احساس ترس، نگرانی و اضطراب نسبت به حضور رایانـه در محیط کار خود دیدگاه منفی نسبت به استفاده از چنین سیستمهایی داشته و معتقد بودند رایانه دارای اثری فاقد احساسات انسانی بر محیط است که خود با ماهیت عمل پرستاری مغایرت دارد(۱). در هر صورت اجرای موفق چنین سیستم هایی بستگی به این مسئله دارد که آیا کاربران نهایی سیستم یعنی پرستاران آن را پذیرفتهاند یا نه؟ نتایج یک مطالعه ی توصیفی دربارهی پرستاران به عنوان کاربران نهایی سیستم اطلاعات بیمارستانی نشان می دهد اطلاع از موانع و مشکلات، نیازها و

اولویتهای پرسنل پرستاری از اهمیت برخوردار است(۷). در ایران نیز همانند برخی کشورهای دیگر، هنوز در داخل بیمارستان از روشهای سنتی نظیر معرفی نامه و یا تماس تلفنی جهت مبادلهی اطلاعات بین پزشکان مختلف و یا پزشکان و پرستاران، در مورد یک بیمار خاص استفاده می شود (۴). ولی اخیرا تلاشهایی برای معرفی سیستمهای رایانه ای جهت مدیریت بهتر اطلاعات پزشکی انجام شده است. در نهایت چنان که ذکر شد، دیدگاه کارکنان سیستمهای بهداشتی در مورد سیستم اطلاع رسانی رایانهای، نقش مهمی در کاربرد موفقیت آمیز این سیستم ها در ساختار بهداشتی درمانی کشور داشته و اجرای چنین سیستمهایی می تواند به نحو چشمگیری منجر به بهبود عملکرد، کاهش هزینهها، فراهم آوری زمان بیشتر جهت مراقبت مستقیم از بیماران و اطمینان از یک رابطهی بهتر میان بیماران، متصدیان امور و پزشکان گردد (۸). از این جهت در این مطالعه بر آن شدیم تا دیدگاه پرستاران این جهت در این مطالعه بر آن شدیم تا دیدگاه پرستاران

مواد و روشها

مطالعه به صورت توصیفی، مقطعی طراحی گردید تا دیدگاه پرستاران را نسبت به سیستم HIS بررسی نماید. سه مبحث نظریه گسترش نوآوری (مزایای مرتبط، پیچیدگی و سازگاری) به منظور بررسی پتانسیل گسترش یک تئوری توسط پرسشنامه (پنج درجهای لایکرت) پوشش داده شد. برای هر مبحث، سؤالات مناسبی به دقت انتخاب شد. همچنین پرسشنامه شامل سؤالاتی در زمینهی اطلاعات دموگرافیک و سواد یارانهای کاربران سیستم در زمینهی اطلاعات دموگرافیک و سواد بارانهای کاربران سیستم در شش بیمارستان دولتی شهرستان ارومیه (پیمارستان امام خمینی (مناسبان شهید مطهری، بیمارستان آیت ا. . طالقانی، بیمارستان سیدالشهدا، بیمارستان روان پزشکی و بیمارستان امام خمینی رضا (ع) است. از این تعداد ۴ بیمارستان (پیمارستان امام خمینی

(م) بیمارستان شهید مطهری، بیمارستان سیدالشهدا، و بیمارستان امام رضا $\binom{(3)}{2}$ در حال استفاده از سیستم ثبت الکترونیکی اطلاعات هستند و یک بیمارستان (بیمارستان امام رضا $\binom{(3)}{2}$ غیر آموزشی میباشد.

پرسشنامه در مرداد و شهریور ۱۳۹۰ به طور حضوری به ۴۰۰ پرستار ارائه گردید، که از این تعداد ۳۰۳ پرسشنامه تکمیل و قابل بررسی بودند (در مجموع ۷۵/۷۵).

پس از جمع آوری دادهها به منظور آنالیز و بررسی دادهها از

روشهای آماری توصیفی و t-test برای بررسی تفاوتهای موجـود

در میان شرکت کنندگان و میزان موافقت ایشان استفاده گردید.
ملاحظات اخلاقی: از آنجایی که مطالعه شامل بیماران یا اطلاعات آزمایشگاهی ایشان نبوده و تنها نظر کاربران سیستم HIS را جویا میشد، لذا طبق قوانین نیازی به اخذ رضایت نامهی رسمی از شرکت کنندگان در مطالعه نبود. از سوی دیگر شرکت در مطالعه به صورت اختیاری و بدون ذکر نام و نام خانوادگی بوده و لذا امکان شناسایی شرکت کنندگان و جود نداشت. در نهایت شرکت کنندگان بدون نگرانی از هرگونه نقض حریم خصوصی قادر

ىافتەھا

به بیان صادقانهی نظرات خود بودند.

مشخصات شرکت کنندگان در جدول ۱ ارائه شده است.

از ۳۰۳ پرستار شرکت کننده در مطالعه ۲۴۸ نفر سیستم HIS را مطابق نیازهای حرفهای خود اعلام نمودند (۸۱/۸). در بررسی سه مبحث نظریه گسترش نوآوری در مقایسه با محل کار، سن، جنسیت و سواد رایانهای شرکت کنندگان تفاوت چشمگیری در هیچ یک از سه مبحث مشاهده نشد. بخش عمدهای از شرکت کنندگان با این موضوع موافق بودند که استفاده از سیستم HIS سریعتر (۷۱/۲۷) و آسانتر (۷۰/۱۸) از سیستم مبتنی بر کاغذ است، موجب صرفه جویی در زمان میشود (۸۱/۱۸) و اجازه

می دهد تا تصمیم گیری های بالینی و اداری کارآمد تر باشند (۷۲/**۸)**.

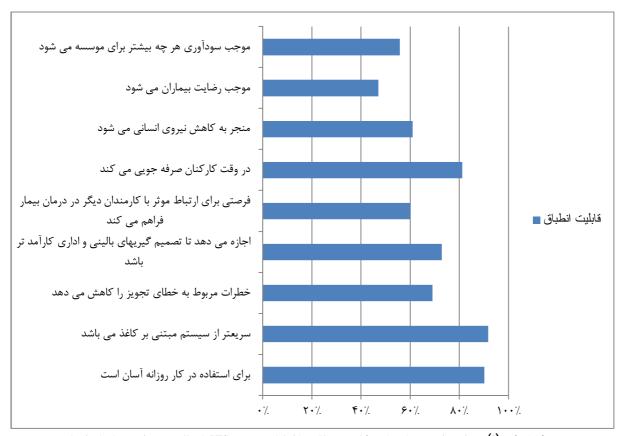
جدول شماره (۱): مشخصات پرستاران شرکت کننده در مطالعه

سات پرستاران شرکت کننده در مطالعه ۳۰۳=تعداد پرستاران	جدول شماره (۱) : مشحم مشخصات
جنسیت	
47 (%17/9)	مرد
TS.(%AQ/A)	زن
سن	
٧٧(%٢۵/۴١)	۲۰ تا ۲۹ سال
144(%44/14)	۳۰ تا ۳۹ سال
YA(%YQ/YF)	۴۰ تا ۴۹ سال
4(%1/47)	۵۰ تا ۵۹ سال
1(%·/٣٣)	اظهار نشده
محل کار	
TD9(%/F/D)	آموزشي
44(%14/0)	غیر آموزشی
جربه کار باHIS	ຍຶ
84(%11/1)	ندارم
11(%٣/۶)	ماه ۱>
۱۶(%۵/۳)	ماه ۶-۲
۱۶(%۵/۳)	ماه ۱۲-۶
190(%۶۴/۶)	سال ۱ <
سواد رایانهای	
161(%61/Y)	IT
T · 1(88/Y)	Windows
T • T(%FA)	word
Y • Y(%\$V/A)	PowerPoint
149(%49/V)	Excel
140(%49/1)	Access
Y 1 F(%Y 1/9)	Internet
تحصيلات	
٢٩٠(%٩Δ/٧)	كارشناسي
۹(%۲)	کارشناسی ارشد
4(%1/4)	دیگر

به علاوه ۶۹درصد موافق بودند که HIS از خطر اشتباهات پزشکی می کاهد، در مقابل ۶۰/۹درصد عنوان کردند که سیستم منجر به کاهش نیروی انسانی می شود. در عین حال ۶۰درصد معتقد بودند HIS فرصتی برای ارتباط موثر با کارمندان دیگر در

درمان بیمار فراهم می کند. ۵۵/۷درصد آن را موجب سودآوری هر چه بیشتر برای موسسه می دانستند و تنها ۴۷درصد موافق بودنـد

که سیستم HISموجب رضایتمندی بیماران می شود. (نمودار شمارهی ۱)

نمودار شماره (۱): میزان موافقت شرکت کنندگان در مطالعه با انطباق سیستم HIS با وظایف حرفهای و نیازهای ایشان

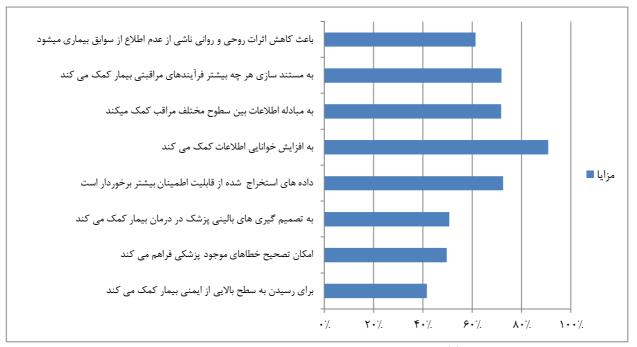
اغلب پرستاران عنوان نمودند که سیستم HIS به افزایش خوانایی اطلاعات کمک می کند (۴۰/۸). علاوه بر این ۲/۱۵درصد با افزایش قابلیت اطمینان دادههای استخراج شده، ۲۱/۷درصد با کمک به مبادله اطلاعات بین سطوح مختلف مراقب و ۲/۱۸درصد با کمک به مستند سازی هر چه بیشتر فرآیندهای مراقبتی بیمار موافق بودند. ۲/۱۶درصد پرستاران عنوان کردند که HIS باعث کاهش اثرات روحی و روانی ناشی از عدم اطلاع از سوابق بیمار می شود و ۲/۱۰درصد آن را در تصمیم گیریهای بالینی پزشک در درمان بیمار کمک کننده دانستند. ۴۹/۷درصد با این که سیستم درمان بیمار کمک کننده دانستند. ۴۹/۷درصد با این که سیستم حالاهای موجود پزشکی را فراهم می کند

از ایمنی بیمار کمک کننده عنوان نمودند. (نمودار شمارهی ۲) در زمینه پیچیدگیهای استفاده از سیستم HIS مرتبیعی پیچیدگیهای استفاده از سیستم شرکت کنندگان نظرات متنوعی اظهار داشتند. ۵۵درصد بروز مشکلات مربوط به کامپیوتر (نرم افزاری و سخت افزاری) و مشکلات مربوط به کامپیوتر (نرم افزاری و سخت افزاری) و مادد بروز برخی خطاهای غیر انسانی را از جمله پیچیدگیهای ناشی از استفاده از سیستم HIS عنوان کردند. پیچیدگیهای ناشی از استفاده از سیستم دوباره کاری می شود (هم ثبت روی کاغذ و هم ثبت روی سیستم) و ۱۸۴درصد افزایش وابستگی به کامپیوتر را عنوان نمودند. عده ی کمی از پاسخ دهندگان با ایجاد تشتت در تصمیم گیریهای بالینی پزشک از

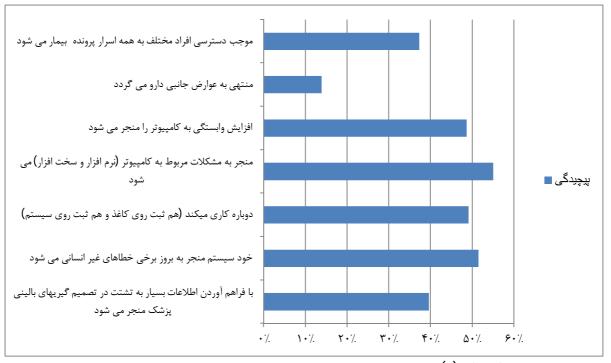
موافق بودند ولی تنها ۴۱/۶درصد آن را در رسیدن به سطح بالایی

طریـق فـراهم آوردن اطلاعـات بسـیار (۹/۶ %) و فـراهم آوری دسترسی افراد مختلف به همه اسرار پرونده بیمـار (۳۷/۳) موافـق

HIS بودند. در عین حال درصد ناچیزی عنوان کردند که سیستم منتهی به عوارض جانبی دارو می گردد (۱۳/۹) (نمودار شمارهی \mathfrak{P}).

نمودار شماره (۲): میزان موافقت شرکت کنندگان در مطالعه با مزایای استفاده از سیستم HIS

نمودار شماره (۳): میزان موافقت شرکت کنندگان در مطالعه با پیچیدگیهای استفاده از سیستم HIS

بحث و نتیجه گیری

على رغم اين كه بسياري از مشكلات و مسائل همراه با سيستم HIS پیش تر شناسایی شدهاند، آگاهی از نظرات پرستاران به عنوان کاربران نهایی در درک اولویت بندی ثبت اطلاعات، موانع و مشکلات ونیز دشواریهای کار با سیستم HISکمک کننده خواهد بود. همچنین اطلاعات حاصل در فهم نیازهای حرفهای پرستاران و اصلاح کارآمد سیستم موثرمی باشند. توجه به نیازهای حرفهای و روزمرهی کاربران سیستم به هنگام ایجاد یک سیستم رایانه ای بالینی جهت کار روزمره، بایستی در مرکز روند ایجاد سیستم قرار گیرد(۱۰،۹). و عدم تطابق سیستم با کار روزمـره، علتی اساسی برای بی میلی پرستاران در استفاده از سیستم HIS است. مطالعهی پیش رو دارای دو محدودیت بود. اول عدم پاسخگویی برخی از دریافت کنندگان پرسشنامه که منجـر بـه کـاهش حجـم نمونه و در نتیجه کاهش دقت در آنالیز گردید. دوم اینکه تنها آنالیز کمّی در این مطالعه انجام گرفت و برای آنالیز نتایج و مشکلات فردی و اختصاصی، دادههای کیفی میتوانند مناسب تـر باشند. از سوی دیگر تمایز سن، جنسیت، وضعیت حرفهای و نظر افرادی که از تکمیل پرسشنامه امتناع کرده بودند امکان پذیر نبود. طی روند آنالیز، بررسی تجارب پرستاران بر اساس سه مبحث نظریه گسترش نوآوری انجام گرفت. پرستاران حاضر در مطالعه مزایای حاصل از سیستم HIS در محل کار را بسیار بالا عنوان نموده و دیدگاه مثبتی نسبت به سیستم داشتند که با توجه به مطالعات قبلی و این واقعیت که سیستم HIS به منظور تسهیل عملکرد پرستاران طراحی شده است قابل پیش بینی بود ولی با این وجود کمتر از یک چهارم پرستاران شرکت کننده در مطالعه عنوان کردند که سیستم با نیازهای حرفهای ایشان مطابقت ندارد و ۴۹/۱درصد معتقد بودند که سیستم منجر به دوباره کاری - هـم ثبت بر روی کاغذ و هم ثبت بر روی سیستم - می شود، که خود به دلیل عدم دسترسی به رایانه و بالطبع عدم دسترسی به سیستم

HIS بر بالین بیمار است. همین حالت برای بروز افزایش وابستگی به کامپیوتر از دیدگاه ۴۱/۶درصد نمونه مطرح گردید. ۴۱/۶ درصد پرستاران سیستم را در دستیابی به سطح بالایی از ایمنی بیماران کمک کننده دانسته ولی ۳//۳درصد آن را در حفظ اسرار بیمـاران ناکارآمد معرفی نمـوده و نبـود کـد امنیتـی وعـدم محـدودیت در دسترسی به اطلاعات در دیگر واحدها را از جمله علل بروز چنین نظراتی عنوان کردند. همچنین علی رغم اینکه در چندین مطالعـه وقوع عوارض جانبی دارو و پاره ای از خطاها به دنبال استفاده از سیستم گزارش گردیده است(۱۲، ۱۱)، در این مطالعه تنها ۱۳/۹درصد پرستاران سیستم را عامـل بـروز عـوارض جـانبی دارو معرفی نمودند. این وضعیت را می توان با توجه به شرایط ذکر شده توسط اش و همکارانش (۹) توجیه نمود. اش و همکارانش نتایج نا خواسته نظیر خطاها و نگرانی از عدم رازداری را از آنجایی که جمیع پی آمدها نیستند قابل پیش بینی عنوان کردهاند. از سوی دیگر نتایج حاصله نشانگر این مسئله بود که پرستاران با تجربهی بیشتر در زمینهی کار با رایانه تمایل بیشتری برای استفاده از سیستم نداشتند. حالت مشابهی نیز دربارهی سن شرکت کنندگان مشاهده گردید. در این خصوص، نتایج ناقض دیگر مطالعات بود(۱۴، ۱۳، ۸، ۷). یک دلیل مهم برای چنین وضعیتی می توانـ د در تطابق ناکافی میـان وظـایف بـالینی سیسـتم و سـواد رایانـهای كاربران نهفته باشد. به هر حال نتايج اين مطالعه نشان داد كه اكثر پرستاران با این مسئله که سیستم منجر به صرفه جویی در زمان شده و آسان تر از سیستم مبتنی بر کاغذ میباشد موافق هسـتند. چنین نظراتی از این واقعیت سر چشمه می گیرد که بخش عمدهای از پرستاران حاضر در این مطالعه خواهان بازگشت به سیستم مبتنی بر کاغذ نیستند. به علاوه اطمینان بیشتر دادههای استخراج شده' اگرچه مهمترین مزیت استفاده از سیستم نبود ولی از منظـر شرکت کنندگان، حداقل یکی از مهمترین مزایا عنـوان گردیـد. در مقابل از توانایی سیستم در کمک به افزایش خوانایی اطلاعات به

مهمی دربارهی موانع، محرومیتها، نیازها و اولویتهای پرسنل پرستاری فراهم می آورد. به علاوه نتایج می توانند به مدیران برای فهم شرایط کلیدی موثر بر گسترش و کاربری سیستم و احتمالاً به عنوان مرجعی برای گسترش و بهبود سیستم HIS کمک کننـده باشد(۱۷). بر اساس پیشرفتهای گسترده در تکنولوژی پزشـکی و افزایش نیازهای بیماران، نیاز به سیستم HIS در بیمارستانها بیش از پیش احساس می شود. کارشناسان معتقدند با انفجار اطلاعات و تکنولوژی در حیطهی سلامت و درمان هر بیمارستانی در قرن ۲۱ بدون HIS قادر به رقابت با دیگر بیمارستانها نخواهـ د بود و گرچه وجود یک سیستم HIS که از جمیع تصمیمات بالینی یشتیبانی می کند مزیتی برای کارکنان سیستم سلامت بوده و به افزایش و ترکیب دانش بالینی ایشان کمک مینماید ولی این پشتیبانی زمانی به حداکثر میرسد که کارکنان بدون نیاز به مساعدت به سیستم اطمینان و اعتماد نمایند(۱۸). در نهایت تاکید بر این نکته است که طراحان سیستم HIS و تصمیم گیرندگان حیطهی سلامت بایستی به طور مداوم نظرات کاربران را دربارهی سیستم جمع آوری نمایند و در عین حال آگاه سازی کاربران دربارهی منافع بالقوهی سیستم را فراموش نکنند. عنوان مهم ترین مزیت استفاده از سیستم HIS یاد شد. با این وجود گرچه نتایج حاکی از موافقت پرستاران با افزایش خوانایی اطلاعات بود ولی یک دوم پرستاران مخالف کمک سیستم به تصمیم گیری های بالینی پزشک در درمان بیمار بودند. از آنجایی که انتظار میرود سیستم ازهر گونه نسخه نویسی پشتیبانی کرده و امکان تغییر رژیمهای درمانی و فراهم آوری هشدارهای بالینی مناسب برای تداخلات دارویی را فراهم نماید(۱۰، ۹) یک علت مهم براي اين موضوع مي تواند عدم تطابق سيستم با وظايف باليني پرستاران باشد. سیستم اطلاعات بیمارستانی ابزاری نیرومند برای همکاری و تصمیم گیری صحیح مدیران و برنامه ریزان و عملکرد مثبت بیمارستانها می باشد (۱۵). بنابراین راه اندازی غیر موثر و بدون انطباق سيستم HIS و همچنين نتايج نا خواسته خطر بالايي خواهد داشت(۱۶) و توجه به این نکته الزامی است که ناتوانی سیستم در فراهم آوردن امکان اجرای تصمیمات در شرایط بحرانی مى تواند منجر به بروز وضعیت هاى كشنده گردد. لذا مطالعات بیشتری در زمینهی نقش سیستم در اخذ تصمیمات بالینی و نسخه نویسی ضروری به نظر میرسد. یک مطالعه ی توصیفی در مورد پرستاران به عنـوان کـاربران نهـایی سیسـتم HIS اطلاعـات

References:

- Getty M, Ryan A, Ekins M. A comparative study of the attitudes of users and non-users towards computerized care planning. J Clinical Nurs 1999; 8(4): 431-9.
- Handy j WR, Hunter I. A technology acceptance model for inter- organisational electronic medical records systems. AJIS 2001;9(1): 39-50.
- Maachan C AE, Schabetsberger T. Evaluation of the electronic transmission of medical findings from hospitals to practitioners by triangulation. Methods Inf Med. 2006; 45(2):225-3.

- Kuperman GJ, Gibson RF. Computer physician order entry: benefits, costs, and issues. Ann. Intern. Med 2003;139(1):31–9.
- Dick R SE. The computer based patient record: an essential technology for Healthcare. Washington: National Academy Press; 1997.
- Sittig DF, Ash JS, Guappone KP, Campbell EM, Dykstra RH. Assessing the anticipated consequences of Computer-based Provider Order Entry at three community hospitals using an openended, semi-structured survey instrument. Int J Med Inform 2008;77(7):440–7.

- Moody L, Slocumb E, Berg B, Jackson D. Electronic Health Records Documentation in Nursing: Nurses' Perception, Attitudes, and Preferences. Comput Inform Nurs 2004; 22(6): 337-44
- Brumini G, Kovic I, Zombori D, Lulic I, Petrovecki M. Nurses' Attitudes towards computers: Cross Sectional Questionnaire Study. Croat Med J 2005; 46 (1): 101-4.
- Ash JS, Sittig DF, Dykstar RH, Guappone K, Carpenter JD, Seshadri V: Categorizing the unintended sociotechnical consequences of computerized provider order entry. Int J Med Inform 2007;76(Suppl I): S21-7.
- Berwick DM: Disseminating innovations in health care. JAMA 2003, 289(15): 1969-75.
- Han yy, Carcillo JA, Venkataraman ST, Clark RS, Watson RS, Nguyen TC, et al. Unexpected increased mortality after implementation of a commercially sold computerized physician order entry system. Pediatrics 2005, 116(6): 1506-12.
- 12. Weiner M, Gress T, Thiemann DR, Jenckes M, Reel SL, Mandell SF, et al. Contrasting views of physicians and nurses about an inpatient computer-based provider order-entry system. J Am Med Inform Assoc 1999, 6(3): 234-44.

- Dillon TW, Blankenship R, Crews T Jr. Nursing attitudes and images of electronic patient record system. Comput Inform Nurs. 2005;23(3): 139-45.
- 14. Ahn TS, Park IS, You OS, Shin HJ, Woo KS, Jo EM. Nurses' perceptions of and attitudes toward an electronic medical record system at Seoul National University Hospital. Stud Health Technol Inform. 2006; 122: 851.
- Tabibi SJ, Nasiripour AA, BaradaranKazemzadeh R, Farhangi AA, Ebrahimi P. Effective factors on hospital information system acceptance: A confirmatory study in Iranian hospitals. Middle-East J Sci Res 2011; 9(1): 95-101.
- 16. Georgiou A, Ampt A, Creswick N, Westbrook JI, Braithwaite J. Computerized provider order entry: What are health professionals concerned about? A qualitative study in an Australian hospital. Int J Med Inform. 2009; 78(1): 60-70.
- Hsiao JL, Chang HC, Chen RF. A study of factors affecting acceptance of hospital information system: a nursing perspective. J Nurs Res. 2011; 19(2): 150-60.
- Campbell EM, Sittig DF, Guappone KP, Dykstra RH, Ash JS. Overdependence on technology: an unintended adverse consequence of comouterized provider order entry. AMIA AnnuSymp Proc. 2007; 11: 94-8.